

IJTIMOIY TARMOQNING TO'RLARI

*Ismoilova Malika**O'zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti
Xalqaro jurnalistika fakulteti talabasi*

Annotatsiya; Ushbu maqolada ijtimoiy tarmoqlarning to'rlari , shuningdek hozirgi hayotimizdagi o'rni va ahamiyati haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar; ijtimoiy tarmoq, dunyo statistikasi, firibgarlik.

Hozirgi kunda ko'plab ijtimoiy tarmoqlarda turlicha guruh va kanallar yaratilmoqda . Dunyo statistika ma'lumotlariga qaraganda 60% ni fake kanal va guruhlar tashkil qilar ekan . Bu ijtimoiy tarmoqning to'rlari ko'plab insonlarning ongini zaxarlab, ularni turli aldov , yolg'onlari bilan ishonchlariga kirib, o'z manfaatlari yo'lida foydalanishmoqdalar. Dunyoning ma'lum nuqtasida turib hiyla nayrang ila daromad qiladiganlar ham bulardan mustasno emas.

Noma'lum raqamlar orqali o'z yaqinlari ovoziga kirib, ularning ota-onalari , farzandlari va yaqinlari tariqasida ma'lum summada pul talab qila yotganlar ham oramizda uchramoqda. O'z farzandlari ovoziga kirib, qandaydir jinoyat sodir etganini aytib yoki sizning farzandingiz avto halokatga uchradi deya yolg'on ma'lumot ila pul talab etayotganlar ham yo'q emas.

Britaniya siyosatchisi Uinston Cherchil aytganidek; “Haqiqat ishtonini kiyuncha, yolg'on dunyoning yarmini aylanib chiqishga ulguradi”. Bu kabi yolg'on , aldovlarga uchrab qoladiganlar ham oramizda talaygina va bunga misol: “UZUM_MARKET_UZBDA “ telegramm link orqali “MUSODARA TOVARLAR” nomli guruh, hamda undagi firibgarlar bunga yaqqol misol bo'la oladi. Guruhga ma'lum miqdorda odam qo'shing va guruhdagi istalgan qimmatbaho tovarlarga ega bo'ling deya ommani o'ziga jalab qiladigan, bunday guruhlar juda ham ko'p. Shu bilan birga uning irmog'iga ilinib qolayotganlar ham talaygina. Biz ularni firibgarlik botqog'idan xalos etib, ogohlikka chorlamog'imiz lozim.

Zero, xalqimizda shunday naql bor:

“**So'ngi** pushaymon, o'zingga dushman”

Ijtimoiy media platformalari bizning bir-biriga bog'langan dunyomizning yurak urishiga aylandi.Turli xil kelib chiqishi va yosh guruhlarini qamrab olgan milliardlab odamlar ushbu platformalarni hayotlarining ajralmas qismi sifatida qabul qilishdi. Ijtimoiy tarmoq foydalanuvchilari soni: Dunyo bo'y lab 4.8 milliard ijtimoiy tarmoq foydalanuvchilari bor, bu dunyo aholisining 59.9 % ni va barcha internet foydalanuvchilarining 92.7% ni tashkil qiladi.

Ijtimoiy tarmoqlar bugun qudratli axborot qurolga aylangan ekan, dunyo miqiyosida mafkuraviy, g'oyaviy tahdidlarni targ'ibot va tashviqot etishda muhim omil vazifasini o'tamoqda . Ijtimoiy tarmoqlar yordamida yoshlarning qalbi, ongi va ruhiyatiga ta'sir ko'rsatishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Buning natijasida yoshlar ma'naviyati izdan chiqishiga olib kelmoqda .Shu boisdan ham , turli tuman g'oyaviy mafkuraviy va axborot xurujlarining avj olishini e'tibordan chetda qoldirmasligimiz darkor. Shundagina biz istiqbolda ma'naviy barkamol insonni, sog'lom avlodni tarbiyalashga erishamiz. Inson inson yaratgan narsaga qul bo'lishi emas, insoniyat yaratgan narsa, insonga qul bo'lishi lozim.

Foydalilanilgan adabiyotlar:

- 1.O'zbek xalq maqollari
- 2.Dunyo statistika ma'lumotlari
- 3.Uinston Chertil asari